

Obsah

1. Od ekonomického myšlení k ekonomické vědě	17
1.1 Starověké a středověké ekonomické myšlení v Evropě	17
1.2 Ekonomické myšlení antického Řecka	18
1.2.1 Xenofón z Athén	19
1.2.2 Platón	20
1.2.3 Aristotelés ze Stageiry	21
1.3 Ekonomické myšlení evropské středověké společnosti	22
1.3.1 Tomáš Akvinský (sv. Tomáš, Doctor Angelicus)	23
1.3.2 Pozdní scholastikové	24
1.4 Merkantilismus a kameralistika	25
1.4.1 Merkantilismus	27
1.4.1.1 Thomas Mun	30
1.4.1.2 Jean Baptiste Colbert	31
1.4.2 Kamerální vědy	31
1.4.2.1 Joseph von Sonnenfels	32
2. Formativní období klasické politické ekonomie	33
2.1 Významní předchůdci klasické politické ekonomie	36
2.1.1 William Petty	36
2.1.2 Dudley North	40
2.1.3 John Locke	40
2.1.4 Bernard de Mandeville	41
2.1.5 Skotské osvícenství	43
2.1.5.1 John Law	43
2.1.5.2 James Denham Steuart	45
2.1.5.3 Francis Hutcheson	45
2.1.5.4 David Hume	46
2.1.6 Italské osvícenství a neapolská škola	48
2.1.6.1 Abbé Ferdinando Galiani	49
2.1.6.2 Antonio Genovesi	50
2.1.6.3 Cesare Beccaria	51
2.1.6.4 Pietro Verri	51
2.1.7 Francouzské osvícenství a francouzští fyziokraté	52
2.1.7.1 Pierre Le Pesant Sieur de Boisguillebert	53
2.1.7.2 Richard Cantillon	54
2.1.7.3 François Quesnay	55
2.1.7.4 Anne-Robert Jacques Turgot	57
3. Klasická politická ekonomie	58
3.1 Adam Smith	59
3.1.1 Mechanické vidění světa a „neviditelná ruka trhu“	60
3.1.2 Bohatství společnosti a jeho zdroje	62
3.1.3 Teorie hodnoty a ceny	64
3.1.4 Teorie rozdělování	65
3.1.5 Obhajoba svobody obchodu	66
3.1.6 Několik úvah závěrem	67
3.2 Thomas Robert Malthus	68
3.3 David Ricardo	69
3.3.1 Ricardova vize kapitalistického rozvoje	70
3.3.2 Ricardova teorie hodnoty a ceny a teorie rozdělování	72
3.3.3 Teorie peněz	76
3.3.4 Ricardova škola a „levé ricardovství“	77

3.4 Jean Baptiste Say	78
3.4.1 Sayova reinterpretace Smithova Bohatství národů	79
3.4.2 Sayův zákon trhů	80
3.5 John Stuart Mill	82
3.5.1 Nové pojetí ekonomických zákonů	84
3.5.2 Millův přínos klasické politické ekonomii	85
3.5.3 Millův reformní program	86
3.5.4 Několik závěrečných poznámek	87
3.6 Nassau William Senior	89
3.7 John Elliott Cairnes	90
3.8 Jean Charles Leonard Simonde de Sismondi	90
4. Socialistické ekonomické myšlení a marxistická politická ekonomie	92
4.1 Utopický socialismus	93
4.1.1 Claude Henri de Rouvroy Saint-Simon	95
4.1.2 Charles Fourier	96
4.1.3 Robert Owen	97
4.2 Marxistická politická ekonomie	97
4.2.1 Karel Marx	100
4.2.2 Teorie hodnoty a nadhodnoty	101
4.2.3 Transformační problém	104
4.2.4 Teorie reprodukce a teorie krizí z nadvýroby	105
4.3 Marxistická politická ekonomie po Marxovi	106
4.3.1 Karl Kautsky	108
4.3.2 Eduard Bernstein	109
4.3.3 Rudolf Hilferding	109
4.3.4 Rosa Luxemburgová	110
4.3.5 Michal Kalecki	110
4.3.6 Vladimír Iljič Lenin (Uljanov)	111
4.3.7 Paul Marlor Sweezy	112
5. Německá historická škola	114
5.1 Předchůdci německé historické školy	115
5.1.1 Friedrich List	116
5.2 Starší historická škola	117
5.3 Mladší německá historická škola	120
5.3.1 Gustav von Schmoller	121
5.3.2 Max Weber	123
5.3.3 Werner Sombart	124
5.3.4 Arthur Spiethoff	126
5.4 Několik poznámek na závěr	126
6. Marginalistická revoluce a vznik neoklasické ekonomie	128
6.1 Hlavní představitelé formativního období neoklasické ekonomie	130
6.1.1 Jeremy Bentham	131
6.1.2 Hermann Heinrich Gossen	131
6.1.3 Antoine Augustin Cournot	132
6.1.4 Johann Heinrich von Thünen	133
6.1.5 William Stanley Jevons	133
6.1.6 Philip Henry Wicksteed	136
6.1.7 Francis Ysidro Edgeworth	137
7. Neoklasická ekonomie	138
7.1 Cambridgeská škola	140
7.1.1 Alfred Marshall	141
7.1.1.1 Teorie rovnovážné ceny	144
7.1.1.2 Teorie firmy	145
7.1.2 Arthur Cecil Pigou	146

7.1.3	Cambridgeská teorie peněz	148
7.2	Teorie nedokonalé konkurence	149
7.3	Lausannská škola	153
7.3.1	Marie-Esprit Léon Walras	153
7.3.1.1	Teorie celkové rovnováhy	155
7.3.2	Vilfredo Pareto	158
7.3.3	Enrico Barone	159
7.3.4	John Richard Hicks	160
7.3.5	Vývoj teorie celkové rovnováhy po druhé světové válce	161
7.4	Přínos amerických ekonomů k rozvoji neoklasické ekonomie	162
7.4.1	John Bates Clark	162
7.4.2	Irving Fisher	163
7.5	Švédští marginalisté	164
7.5.1	Johann Gustav Knut Wicksell	165
7.5.2	Gustav Karl Cassel	167
8.	Rakouská a neorakouská škola	169
8.1	Metodologie rakouské školy	170
8.2	Rakouská (videňská) subjektivně psychologická škola	172
8.2.1	Carl Menger	173
8.2.2	Eugen von Böhm-Bawerk	177
8.2.3	Friedrich von Wieser	180
8.3	Neorakouská ekonomie	183
8.3.1	Ludwig von Mises	185
8.3.2	Friedrich August von Hayek	188
8.3.3	Israel Meir Kirzner	192
9.	J. A. Schumpeter a jeho dílo	194
9.1	Joseph Alois Schumpeter	195
9.2	Schumpeterův metodologický přístup	196
9.3	Od statické k dynamické teorii	197
9.4	Schumpeterova teorie hospodářského cyklu a peněz	201
9.5	Schumpeterova teorie samolikvidace kapitalismu	203
10.	Institucionalismus	205
10.1	Okolnosti vzniku a obecná charakteristika	207
10.2	Institucionalismus a neoklasická ekonomie	211
10.3	Thorstein Bunde Veblen	212
10.4	John Rogers Commons	217
10.5	Wesley Clair Mitchell	220
10.6	Gardiner Coit Means	222
10.7	John Maurice Clark	223
10.8	Clarence Edwin Ayres	224
10.9	John Kenneth Galbraith	226
10.10	Gunnar Karl Myrdal	229
10.11	Geoffrey Martin Hodgson	230
11.	Ordoliberalismus	232
11.1	Konstitutivní principy soutěžního řádu	235
11.2	Hospodářská politika v pojetí ordoliberalismu a hlavní zásady procesní politiky	237
11.3	Sociální tržní hospodářství	238
11.4	Hlavní představitelé ordoliberalismu	238
11.4.1	Walter Eucken	238
11.4.2	Ludwig Erhard	239
11.4.3	Alfred Müller-Armack	240
11.4.4	Wilhelm Röpke	240
12.	Teoretický odkaz Johna Maynarda Keynesa	242
12.1	John Maynard Keynes	244

12.2	Keynesův přínos rozvoji ekonomické vědy	245
12.3	Pojednání o penězích	246
12.4	Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz	248
12.5	Keynesova kritika neoklasické ekonomie v Obecné teorii	249
12.6	Teorie efektivní poptávky	251
12.7	Investiční multiplikátor	255
12.8	Teorie úroku na bázi preference likvidity a Keynesova teorie peněz	256
12.9	Keynes a hospodářská politika státu	262
12.10	Jak zaplatit za válku	263
13.	Neokenesovská makroekonomie	265
13.1	Hlavní spory okolo Keynesovy teorie	266
13.2	Dynamizace Keynesovy teorie	268
13.2.1	Roy Forbes Harrod	269
13.3	Hicksova interpretace Keynesovy teorie	271
13.4	Neokenesovská makroekonomie a velká neoklasická syntéza	273
13.4.1	Alvin Hansen	275
13.4.2	Franco Modigliani	276
13.4.3	Paul Anthony Samuelson	280
13.4.4	Lawrence Robert Klein	281
13.4.5	James Tobin	282
13.4.6	Robert Merton Solow	285
13.5	Newalrasovská teorie rovnováhy, tzv. nerovnovážné keynesovství	286
13.5.1	Robert Wayne Clower	287
13.5.2	Axel Stig Bent Leijonhufvud	289
13.6	Krise neokenesovství v 70. letech 20. století	291
13.6.1	Hledání východisek z krize neokenesovské ekonomie	292
13.7	James E. Meade a jeho nové keynesovství	294
14.	Postkeynesovská ekonomie	298
14.1	Okolnosti vzniku a obecná charakteristika	299
14.2	Italsko-cambridžská škola	302
14.2.1	Joan Violet Robinsonová	304
14.2.2	Nicholas Kaldor	305
14.3	Americká větev postkeynesovské ekonomie	311
14.3.1	Sidney Weintraub	313
14.3.2	Paul Davidson	317
14.3.3	Hyman Minsky	321
14.4	Postkeynesovská teorie peněz a peněžní teorie výroby	325
14.4.1	Teorie absolutní endogenity nabídky peněz	326
14.4.2	Strukturálně institucionální přístup	332
14.4.3	Teorie relativní endogenity peněz	332
14.5	Hospodářskopolitická doporučení vyplývající z postkeynesovské ekonomie	335
15.	Neoricardovská ekonomie	338
15.1	Obecná charakteristika neoricardovské ekonomie	338
15.2	Piero Sraffa	339
15.3	Neoricardovství	345
15.3.1	Luigi Lodovico Pasinetti	347
15.3.2	Pierangelo Garegnani	349
15.3.3	Paolo Sylos Labini	351
16.	Francouzská sociologická škola v ekonomii	353
16.1	Obecná charakteristika	354
16.2	François Perroux a jeho dílo	355
16.3	Raul Prebisch	359
16.4	Strukturalistická teorie rozdělování a teorie inflace	361
16.5	Indikativní plánování	361

17. Neoklasická renesance po druhé světové válce a monetarismus	363
17.1 Oživení neoklasické ekonomie v podobě nové konzervativní ekonomie	364
17.2 Don Patinkin a efekt reálných hotovostních zůstatků	366
17.2.1 Don Patinkin	367
17.3 Chicagská škola	370
17.3.1 George Stigler	371
17.3.2 Gary Stanley Becker	372
17.4 Monetarismus	373
17.4.1 Obecná charakteristika monetarismu	375
17.4.2 Milton Friedman	376
17.4.2.1 Friedmanova reinterpretace kvantitativní teorie peněz	377
17.4.2.2 Hypotéza přirozené míry nezaměstnanosti a kritika Phillipsovy křivky	383
17.4.2.3 Friedmanova kritika keynesovské hospodářské politiky	385
17.4.2.4 Friedmanova hospodářskopolitická doporučení	386
17.4.3 Karl Brunner	387
17.4.4 Allan H. Meltzer	388
18. Nová klasická makroekonomie	390
18.1 Obecná charakteristika nové neoklasické ekonomie	391
18.2 Hypotéza racionálních očekávání	392
18.3 Nová klasická makroekonomie I	395
18.3.1 Robert Emerson Lucas Jr.	395
18.4 Nová klasická makroekonomie II, teorie reálného hospodářského cyklu	402
19. Nová keynesovská ekonomie	407
19.1 Obecná charakteristika nové keynesovské ekonomie	409
19.1.1 Nominální nepružnosti	413
19.1.2 Nominální nepružnost cen	414
19.1.3 Reálné nepružnosti	416
19.1.4 Reálné nepružnosti mezd	417
19.1.5 Teorie efektivnostních mezd	419
19.1.6 Reálné nepružnosti cen	425
19.1.7 Představitelé nové keynesovské ekonomie	426
19.1.7.1 George Arthur Akerlof	426
19.1.7.2 Arthur Okun	427
19.1.7.3 Edmund Strother Phelps	428
19.2 Teorie hospodářského cyklu	428
19.3 Nový konsensus v teorii peněz a monetární politice	431
19.4 Informační paradigma Josefa Stiglitze	437
20. Nové institucionální směry v ekonomii	448
20.1 Nová institucionální ekonomie	449
20.1.1 Okolnosti vzniku a obecná charakteristika	450
20.1.2 Ronald Harry Coase	453
20.1.3 Douglas Cecil North	455
20.1.4 Oliver Eaton Williamson	458
20.2 Konstituční politická ekonomie	459
20.2.1 James Megill Buchanan	461
21. Rejstříky	463
Literatura	464
Rejstřík věcný	484
Rejstřík jmenný	492
Pocta Milanu Sojkovi	499